

Monument al Timbaler del Bruc

El Bruc

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Bruc del Mig
Emplaçament Cruïlla de l'antiga N-II, actual C/ Bruc del Mig amb la carretera que mena al Bruc de Dalt
Alçada: 506

Coordenades:

Latitud: 41.58351
Longitud: 1.77797
UTM Est (X): 398136
UTM Nord (Y): 4604257

Classificació

Número de fitxa 08025 - 1
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Element urbà
Estil / època: Contemporani Historicista
Segle XX
Any 1954
Autoria de l'element: Frederic Marés i Deulovol
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Commemoratiu
Observacions protecció: BCIN R-I-51-0130
Data aprovació: dv., 27/02/1914 - 12:00
Número inventari IPA núm. 88
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental

Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament del Bruc. C/ Bruc del Mig, 55
Fitxes associades:	
Can Maçana	
Llegenda del Timbaler del Bruc	
Domàs del Centenari	
Creu del Centenari	
Pinastre del Timbaler	
Autoria de la fitxa	Gemma Estrada i Planell i Josep-Vicenç Mestre i Casanova
Data de registre de la fitxa:	dc., 25/07/2012 - 02:00

Descripció

Monument construït amb pedra extreta de les pedreres de Sant Vicenç de Castellet. La seva alçada és de 4,80 metres. Està situada damunt d'una base quadrangular construïda amb blocs de la mateixa pedra del monument. Representa la mítica figura del timbaler del Bruc. És una representació naturalista d'un personatge amb la vestimenta tradicional catalana (barretina, camisa ampla de lli sense la tradicional armilla o jupetí, calces i pantalons fins damunt del genoll...), amb polaines militars, un tambor situat al costat esquerra que el personatge colpeja amb un parell de baquetes i un trabuc d'època penjat a l'esquena. L'actitud del jove timbaler representat és serena i al mateix temps altiva.

Observacions:

A l'Inventari de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya consta amb la denominació Monument a la Batalla del Bruc.

Història

El "Diario de Manresa" del 26 de setembre de 1808 ja explicava la derrota dels francesos dels dies 6 i 14 de juny del mateix 1808 d'una manera heroica, sense cavalleria, artilleria ni cap militar que els dirigís...; això seria l'embrió de la llegenda que es divulgà respecte a la lluita d'un poble desarmat enfront del gran exèrcit invasor. Un any després, el 1809, l'historiador Cabanes, parlava sobre un minyó de Santpedor erigit en general en "xefe". Posteriorment es va dir que el citat jove era en Isidre Lluçà i Casanoves, nascut a Santpedor, i que va utilitzar com a única arma un tambor de les confraries. Com és conegut la llegenda parla que gràcies al so del tambor, amb el seu eco reverberant contra les parets de la muntanya de Montserrat, els francesos es van retirar pensant-se que un gran exèrcit els estava esperant per derrotar-los, situació molt diferent de la viscuda pels protagonistes aquell juny de 1808. Des de 1892, any de la primera commemoració celebrada de les batalles del Bruc, el somentent de Bruc recollí aportacions per aixecar un monument en memòria de la gesta. La comissió, no havent reunit els diners necessaris per aixecar el monument l'any del primer centenari de les batalles, veié com el 1911, per decisió de la junta de vocals del somentent d'Igualada, s'erigia al monestir de Montserrat un grup escultòric als herois del Bruc, obra de Josep Campeny i Santamaria, obra que fou destruïda durant la guerra civil de 1936. La comissió per al monument, però no va deixar d'insistir al govern i finalment el 27 de febrer del 1914 es va declarar, segons reial decret signat pel rei Alfons XIII, monument nacional al que encara s'havia d'erigir. Malgrat la declaració monumental no va ser fins l'any 1951 quan el governador civil de Barcelona, aleshores el coronel Felipe Acedo Colunga, per guanyar-se la simpatia dels catalans, va recuperar el tema del monument al Timbaler del Bruc. L'any 1952 es va inaugurar, al mateix emplaçament on l'any 1908 s'havia inaugurat la Creu

commemorativa dedicada als herois de les batalles, un primer monument segons el projecte de Frederic Marés. Sobre el pedestal de pedra s'instal·là provisionalment una figura del timbaler feta de guix. L'acte va ser presidit pel mateix Jefe del Estado, el Generalísimo Francisco Franco. El 1953 es traslladà des de les pedreres de Sant Vicenç de Castellet fins al taller que Frederic Marès tenia a Barcelona un bloc de 55 tones, per tal de realitzar l'escultura en pedra. El 10 de juliol de 1954 s'instal·lava la definitiva escultura del timbaler, de 4,80 metres d'alçada, substituint la de guix. El 1963 es procedí a traslladar l'escultura a l'emplaçament a l'actual. Un any després de la inauguració, el coronel Acedo, va posar una còpia feta en pedra al pati del Govern Civil. (avui desapareguda). D'altres reproduccions es van situar en diferents espais de la ciutat comtal. El 29 de setembre de 1956 se'n posava una a les escales del carrer de Corint, a la sortida de l'estació de metro de Pàdua, al costat del carrer de Balmes. L'any 1960 també es va demanar una altra reproducció per instal·lar-la a l'escola dedicada al Timbaler situada al barri de Vilapicina; se'n va fer una còpia primer de guix i després una altra en bronze que no es va col·locar a l'escola esmentada sinó al castell de Montjuïc.

Bibliografia

ESTRADA I PLANELL, G, (2009), Les festes de commemoració del centenari de la guerra del Francès, Publicacions de l'Abadia de Montserrat i Ajuntament del Bruc, p.60
ESTRADA I PLANELL, Gemma (1991) El Bruc, el medi, la història, l'art. Edit. Publicacions de l'abadia de Montserrat. Btca. Abat Oliba. p.137.

